

UHKASAKON ASETTAMINEN KUKKOLA, TORNIO

136/10.03.00/2018

MELAYMP 20.02.2018 § 22

Valmistelija rakennustarkastaja Markku Vaittinen:

Kiinteistöjen yksilöinti:

Tornion kaupungin Kukkolan (433) rekisterikylän -niminen tila RN:o .
Osoite . Kiinteistön omistaa

Tornion kaupungin Kukkolan (433) rekisterikylän -niminen tila RN:o).
Osoite . Kiinteistön omistaa .

, yleinen tiealue (). Liikennevirasto vastaa maantieverkosta ja sen kustannuksista sekä käyttää tienpitoa varten saatuja oikeuksia. Muutoin tienpitoviranomaisena toimii Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Alueen kaavamerkinnyt ja määräykset:

Kiinteistöt sijaitsevat Kukkolankosken rantaosayleiskaavan (hyväksytty 2001) sekä Tornion yleiskaavan (hyväksytty 2009) alueella

Rantaosayleiskaavan merkinnät ja määräykset:

-tilalla kaavamerkintä on **SL-1** (*luonnonsuojelualue*, jolla saa harjoittaa perinnekalastusta). Alueella on rakennusperinteen kannalta arvokkaita rakennuksia, kulttuurihistoriallisia ja *luonnonarvoja*. Tilan pohjoisosassa on kaavamerkintä **AP/s** (pientalovaltainen asuntoalue, alue jonka *ympäristö säilytetään*). Alueella on rakennusperinteen kannalta arvokkaita rakennuksia tai muita kulttuurihistoriallisia, historiallisia tai luonnon arvoja. *Luonnonympäristöä ei saa olennaisesti muuttaa*.

-tilalla kaavamerkintä on **RM** (matkailupalvelujen alue) ja **AP** (pientalovaltainen asuntoalue).

varressa tiealueelle sekä ja tiloille sijoittuu erillismerkintä **my** (*maisemassa merkittävä puu tai puuryhmä*).

Tilat sijoittuvat rantaosayleiskaavassa asemakaavoitettavaksi merkitylle alueelle.

Yleiskaavan merkinnät ja määräykset:

ma/v (valtakunnallisesti arvokas maisema-alue)

Määräämme MRL 41.2 §:n nojalla, että alueen arvokas kulttuuriympäristö- ja *maisemakokonaisuus* tulee säilyttää. Uudisrakentaminen ja uudet rakennuspaikat tulee sovittaa kyläympäristöön siten, että viljelyalueet, vanhat pihapiirit rakennuksineen, kylätiestö, *maiseman kannalta tärkeä vanha puusto* ja näkyvät rantatieltä joelle säilyvät.

Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä mainittua lupaa eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai kaupunki- tai kyläkuvan kannalta merkittävä luonne turmeltuu. *Alueella ei myöskään saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden laaja-alaista uudishakkuuta alle 3 ha:n metsäsaarekkeissa tai istuttamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman MRL 128 §:ssä mainittua maisematyölupaa.*

sk/v (valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö) Määräämme MRL 41.2 §:n nojalla, että alueen arvokas kulttuuriympäristö tulee säilyttää. Uudisrakentaminen ja uudet rakennuspaikat tulee sovittaa kaupunki- tai

kyläympäristöön siten, että ne mittakaavaltaan ja sijoittelultaan täydentävät olemassa olevaa arvokasta kaupunki- tai kyläympäristöä. Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä mainittua lupaa eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai kaupunki- tai kyläkuvan kannalta merkittävä luonne turmeltuu. *Alueella ei myöskään saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden laaja-alaista uudishakkuuta alle 3 ha:n metsäsaarekkeissa tai istuttamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman MRL 128 §:ssä mainittua maisematyölupaa.*

Asia:

Asia tuli rakennusvalvonnan tietoon tiedotusvälineiden kautta (Lapin Kansa 10.10.2017). Paikalla pidettiin katselmus 31.10.2017, jossa todettiin tilanne ja laskettiin kannot. Paikalla olivat , Jarmo Lokio, Juha Virta, Aapo Mäenpää ja Markku Vaittinen.

Kaadettuja puita laskettiin olevan yhteensä noin 70 joista yksityisen maanomistajan kaatamia noin 50 kpl ja ELY:n noin 20 kpl. Yksityisen maanomistajan kaatamat puut sijoittuvat pääosin rannan puolelle ja ELY:n puolelle.

Puut on kaadettu ilman maankäyttö- ja rakennuslain 128§:n mukaisista lupaa. Maiseman kannalta tärkeä vanha puusto, osa valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristökokonaisuutta, on tuhottu. Kulttuuriympäristöllisiä arvoja on täten menetetty.

Asiaa koskevia määräyksiä:

Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (*toimenpiderajoitus*):

- 1) asemakaava-alueella;
- 2) ranta-asemakaava-alueella, jos ranta-asemakaavassa niin määrätään;
- 3) yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään, lukuun ottamatta puiden kaatamista yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueeksi osoitetulla alueella; eikä
- 4) alueella, jolla on voimassa 53 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi tai jolle rakennuskielto on yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten määrätty.

Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin.

Lupa ei ole myöskään tarpeen, jos toimenpide perustuu maantielain mukaiseen hyväksytyyn tiesuunnitelmaan tai ratalain mukaiseen hyväksytyyn ratasuunnitelmaan. Maisematyölupaa koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaiseen maa-ainesten ottamiseen, johon tarvitaan maa-aineslaissa tarkoitettu lupa. (MRL 128§)

Tiealue, jonka rajoja ei ole kiinteistötoimituksessa määrätty, ulottuu kahden metrin etäisyydelle ojan tai, missä ojaa ei ole, tieluiskan tai -leikkauksen ulkosyrjästä. (Maantielaki 5§)

Maantien suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan tai, jos ajoratoja on useampia, lähimmän ajoradan keskilinjasta. Erityisestä syystä voidaan tiesuunnitelmassa määrättyllä tiellä tai tienosalla osoittaa etäisyys 20 metriä lyhyemmäksi taikka pidentää etäisyyttä enintään 50 metriksi sekä enintään 300 metriksi tiehen kuuluvan varalaskupaikan kohdalla ja pituussuunnassa sen kummastakin päästä 750 metrin etäisyydelle ulottuvalla jatkeella. Rakennusta ei saa pitää suoja-alueella. Tienpitoviranomaisella on liikenneturvallisuuden sitä vaatiessa ja varalaskupaikan osalta myös lentoturvallisuuden vuoksi oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta. (Maantielaki 44§)

Maantien kaarrekohdassa taikka missä tiehen liittyy toinen maantie tai merkittävä yksityinen tie taikka maantien poikki kulkee rautatie, on rakennusten pitäminen kielletty suoja-alueen ulkopuolellakin sellaisella alueella, jolla näkemäalan vapaana pitäminen sitä rajoittavista esteistä on tarpeen liikenneturvallisuuden vuoksi (näkemäalue). Tienpitoviranomaisella on oikeus näkemäalueelta poistaa sellainen kasvillisuus tai sellaiset luonnonesteet, jotka tarpeellista näkemäalaa rajoittamalla tuottavat vaaraa liikenneturvallisuudelle. (Maantielaki 45§)

Ennen kuin tienpitoviranomainen ryhtyy poistamaan 44 §:n 2 mo-

mentissa ja 45 §:n 2 momentissa tarkoitettua kasvillisuutta tai jälkimäisessä lainkohdassa tarkoitettuja luonnonesteitä, tulee siitä ilmoittaa asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle taikka siitä kuuluttaa hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Kiinteistön omistaja voi halutessaan itse huolehtia toimenpiteistä tienpitöviranomaisen osoituksen mukaan. (Maantielaki 49§)

Jos joku ryhtyy toimiin maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. (MRL 182 §)

Kuuleminen:

Kuuleminen ja selvityspyyntö uhkasakon asettamiseen mahdollisesti johtavassa asiassa lähetettiin kiinteistöjen omistajille 10.11.2017 ja 30.1.2018. Selityksiä saapui määräaikaan mennessä 3 kpl.

Uhkasakon kohdistaminen:

Uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Tilojen muut maanomistajat eivät ole olleet tietoisia tai vaikuttamassa puun kaatoihin. Uhkasakko kohdistetaan siten ja tilojen osalta.

Valtiota koskeva päävelvoite ja uhkasakko kohdistetaan valtioon tai sen puolesta viranomaiseen, jonka tehtävänä on noudattaa päävelvoitetta ja jolla on oikeus käyttää valtion puhevaltaa asiassa eli Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

ELY:n kaatama maiseman kannalta merkittävä vanha puusto on kaavaan erikseen merkitty. Toimenpide ei perustu maantielain mukaiseen hyväksytyyn tiesuunnitelmaan. Liikenneturvallisuuden vuoksi niitä ei näkemyksemme mukaan olisi tarvinnut poistaa ulkokurvisista. Maisematyölupa olisi pitänyt hakea.

Päävelvoite:

velvoitetaan kaatamiensa puiden osalta (n.50 kpl jotka sijoittuivat pääosin rannan puolelle):

1A. Laatimaan pätevän suunnittelijan tekemä maisemointisuunnitelma jossa esitetään vahinkoa korjaavat toimenpiteet. Suunnitelmalle saatava ympäristölautakunnan hyväksyntä määräaikaan mennessä.

2A. Toteuttamaan ympäristölautakunnan hyväksymän maisemointisuunnitelman mukainen työ.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus velvoitetaan kaatamiensa puiden osalta (n.20 kpl jotka sijoittuivat puolelle):

1B. Laatimaan pätevän suunnittelijan tekemä maisemointisuunnitelma jossa esitetään vahinkoa korjaavat toimenpiteet. Suunnitelmalle saatava ympäristölautakunnan hyväksyntä määräaikaan mennessä.

2B. Toteuttamaan ympäristölautakunnan hyväksymän maisemointisuunnitelman mukainen työ.

Velvoitteiden lähtökohtana on puiden korvaaminen istuttamalla hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. 30% istutettavista puista tulee täyttää seuraavat vaatimukset; puun vähimmäiskorkeus 3.5 metriä ja rym (rungon ympärystymitta metrin korkeudelta mitattuna) 12-14/14-16. Kaikkien puiden tulee olla alkuperältään oikeaa kasvillisuusvyöhykettä. Jos istutettu puu ei lähde kasvamaan on se korvattava uudella kunnes elinvoima varmistetaan.

Päävelvoitteen tehoste:

Ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteen tehosteeksi juoksevan uhkasakon. Jos päävelvoitteita ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, velvoitetaan maksamaan uhkasakkoa seuraavasti:

Jos päävelvoitetta 1A ei ole noudatettu 30.10.2018 mennessä, tuomitaan uhkasakkoa peruserä 2000 euroa sekä lisäerät 500 euroa 30.10.2018 jälkeen kultakin täydeltä kuukaudelta 12 kuukautta.

Jos päävelvoitetta 2A ei ole noudatettu 30.10.2019 mennessä, tuomitaan uhkasakkoa peruserä 4000 euroa sekä lisäerät 500 euroa 30.10.2019 jälkeen kultakin täydeltä kuukaudelta 12 kuukautta.

Ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteen tehosteeksi juoksevan uhkasakon. Jos päävelvoitteita ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, velvoitetaan Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksamaan uhkasakkoa seuraavasti:

Jos päävelvoitetta 1B ei ole noudatettu 30.10.2018 mennessä, tuomitaan uhkasakkoa peruserä 2000 euroa sekä lisäerät 500 euroa 30.10.2018 jälkeen kultakin täydeltä kuukaudelta 12 kuukautta.

Jos päävelvoitetta 2B ei ole noudatettu 30.10.2019 mennessä, tuomitaan uhkasakkoa peruserä 4000 euroa sekä lisäerät 500 euroa 30.10.2019 jälkeen kultakin täydeltä kuukaudelta 12 kuukautta.

Ilmoitusvelvollisuus:

Mikäli kiinteistön omistaja luovuttaa kiinteistön tai kiinteistön käyttöoikeuden, on tässä päätöksessä mainitusta päävelvoitteesta ja päävelvoitteen tehosteesta ilmoitettava luovutuksen saajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksen saajan nimi ja osoite.

Ilmoitusvelvollisuuden tehosteeksi asetetaan 500 euron suuruinen uhkasakko. Tältä osin ei päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Tiedoksianto:

Tämä päätös annetaan tiedoksi kiinteistön omistajille postitse saantitodistuksella tai tarvittaessa haastetiedoksiantona.

Päätös lähetetään tiedoksi Lapin maanmittaustoimistolle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku:

Tähän päätöksen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Sovelletut lainkohdat:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §, 182 §, uhkasakkolaki, Maantielaki 5 §, 44 §, 45 §, 49 §

Liitteet ja oheisaineisto:

Rantaosayleiskaavaote
Yleiskaavaote
Ilmakuva
Pohjakarttaote
Selitykset 3kpl
Vastine 1 kpl

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Ympäristölautakunta tekee edellä esitetyn mukaiset päätökset päävelvoitteista ja päävelvoitteen tehosteeksi asetettavista uhkasakkoista.

Ympäristölautakunta päättää ilmoittaa uhkasakkojen asettamisesta poliisille esitutkintaa varten, koska tekoa ei olosuhteet huomioon ottaen voida pitää vähäisenä.

Uhkasakon asettamispäätöksestä laskutetaan rakennusvalvonnan taksan mukaisesti 60,00 euroa/päätös.

Pidetään pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa tarkastettuna.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Keskustelun aikana ympäristöpäällikkö teki esityksen, että lautakunta siirtäisi asian seuraavaan kokoukseen lisäselvityksiä varten. Lautakunta päätti jättää asian pöydälle lisäselvityksiä varten.

Hyväksyttiin ja pidettiin pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.
